

Cele działań ochronnych.

Lp.	Przedmiot ochrony	Parametr/wskaźnik stanu ochrony ¹⁾	Cel działań ochronnych ²⁾
1.	3140 Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki z podwodnymi łąkami ramienic (<i>Charetea</i>)	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie areалу siedliska przyrodniczego (min. 3600 ha) na poziomie oceny właściwej (FV) z uwzględnieniem naturalnych procesów. <i>Powierzchnia siedliska zostanie skorygowana, aktualnie w uzupełnieniu stanu wiedzy.</i>
		Struktura roślinności ramienicowej	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny złej U2 (powierzchnia zajęta przez łąki ramienicowe niewielka, obniżona różnorodność gatunkowa).
		Gatunki charakterystyczne	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny niezadowalającej U1 (2-3 gatunki charakterystyczne, jezioro Miedwie wyraźnie uboższe w gatunki od niewielkich jeziorzek na odcinku Grzędziec - Lubiatowo).
		Gatunki wskazujące na degenerację siedliska w tym obce gatunki inwazyjne	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny złej U2 (gatunki ekspansywne wskazujące na degenerację siedliska w udziale przekraczającym 10%).
		Maksymalna głębokość występowania łąk ramienicowych.	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny niezadowalającej U1 (w jeziorach głębokich od 2,5 do 5m, w jeziorach płytkich zazwyczaj do dna).
		Zasięg strefy świetlnej w jeziorze	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny właściwej FV (zasięg strefy świetlnej do dna jeziora lub > 15 m).
		Odczyn wody	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny właściwej FV (pH 7,5 – 8,5).
		Konduktywność (przewodnictwo)	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny właściwej FV (EC 500-600 µS/cm). Dopuszcza się podwyższone wartości EC (< 900 µS/cm) nie obniżające oceny wskaźnika w warunkach dopływu do jeziora lekko zasolonych wód podziemnych.
		Plankton: zooplankton	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny niezadowalającej U1 (występują drobne wioślarki)

¹⁾ Parametry/wskaźniki stanu ochrony, odrębne dla każdego siedliska lub gatunku, zostały oparte na podstawie wskaźników stanu zachowania zawartych w metodyce monitoringu, o którym mowa w art. 112 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody, i raportów, o których mowa w art. 38 tej. ustawy. Wskaźniki kardynalne zaznaczono pogrubioną czcionką.

²⁾ Użyte oceny FV (stan ochrony właściwy), U1 (stan ochrony niezadowalający) oraz U2 (stan zły) wynikają z rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. z 2010 r. Nr 34, poz. 186 z późn. zm.).

			oraz wrotki, obecność gatunków eutroficznych od 5 do 50% w całym zespole zooplanktonu).
2.	3150 Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nymphaeion</i> , <i>Potamion</i>	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie stabilnej powierzchni siedliska przyrodniczego (min. 900 ha) na poziomie oceny właściwej (FV) z uwzględnieniem naturalnych procesów. <i>Powierzchnia siedliska zostanie skorygowana, aktualnie w uzupełnieniu stanu wiedzy.</i>
		Charakterystyczna kombinacja zbiorowisk	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny niezadowalającej U1 (niewielka różnorodność fitocenotyczna zbiorowisk, zazwyczaj obecne nymfeidy lub elodeidy; pleustofity drobne obecne lub nie, w zbiorowiskach elodeidów znaczny udział <i>Ceratophyllum demersum</i>).
		Gatunki wskazujące na degenerację siedliska	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny właściwej FV (brak gatunków obcych i inwazyjnych (z dopuszczeniem moczarki kanadyjskiej <i>Elodea canadensis</i>)).
		Barwa wody	Utrzymanie wskaźnika na poziomie ocen niezadowalającej U1 (co najmniej 75% powierzchni siedliska) i złej U2 (maksymalnie 25% powierzchni siedliska). Barwa wody zielonkawa (U1), zielona do siniozielonej (U2).
		Konduktywność (przewodnictwo elektrolityczne)	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny właściwej FV (przewodnictwo oceniane na 300-800 $\mu\text{S/cm}$). Podwyższone wartości przewodnictwa w tym obszarze wynikają z lokalnych, naturalnych uwarunkowań (możliwego dopływu lekko zasolonych wód podziemnych).
		Przezroczystość wody	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny złej U2 (widzialność krążka Secchiego < 1,5 m).
		Odczyn wody	Utrzymanie wskaźnika na poziomie ocen właściwej FV (w obrębie 25% powierzchni siedliska) i niezadowalającej U1 (maksymalnie 75% powierzchni siedliska). pH 6,5-7,9 (FV). pH 8-9 (U1)
3.	6120* Ciepłolubne śródlądowe murawy napiaskowe	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie stabilnej powierzchni minimum 3 ha siedliska na poziomie oceny właściwej (FV), z uwzględnieniem naturalnych procesów. <i>Powierzchnia siedliska zostanie skorygowana, aktualnie w uzupełnieniu stanu wiedzy.</i>
		Gatunki charakterystyczne	Utrzymanie ocen U1 wskaźnika w obrębie co najmniej 75% stanowisk siedliska w obszarze oraz ocen U2 w obrębie maksymalnie 25% stanowisk. Występuje od 2 do 5 spośród niżej wymienionych gatunków charakterystycznych: <i>Silene otites</i> , <i>Silene tatarica</i> , <i>Silene chlorantha</i> , <i>Chondrilla juncea</i> , <i>Koeleria glauca</i> , <i>Potentilla arenaria</i> , <i>Festuca psammophila</i> , <i>Dianthus carthusianorum</i> , <i>Dianthus arenarius</i> , <i>Astragalus arenarius</i> , <i>Helichrysum arenarium</i> , <i>Sedum reflexum</i> , (oraz gatunki przechodzące z klasy <i>Festuco-Brometea</i>) – U1.

			< 2 gatunków (U2).
		Ekspansja krzewów i podrostu drzew	Utrzymanie oceny FV w obrębie 90% stanowisk siedliska w obszarze. utrzymanie lub osiągnięcie oceny U1 w obrębie maksymalnie 10% stanowisk. Pokrycie podrostów drzew i krzewów < 10% (FV). Pokrycie drzew i krzewów od 10 do 25% (U1).
		Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	Utrzymanie oceny FV w obrębie 75% stanowisk siedliska w obszarze, oceny U1 w obrębie około 20% stanowisk oraz oceny U2 w obrębie maksymalnie 5% stanowisk. Brak lub jeden gatunek, nieliczny (FV). Obecny 1 lub 2 gatunki (np. <i>Calamagrostis epigejos</i>) występujące w rozproszaniu (U1). Powyżej 2 gatunków występujących licznie (U2).
		Obce gatunki inwazyjne	Utrzymanie oceny FV w obrębie 50% stanowisk siedliska w obszarze oraz oceny U1 w obrębie maksymalnie 50% stanowisk. Brak gatunków inwazyjnych (FV). Występuje do 2 gatunków inwazyjnych o łącznym pokryciu < 5% (U1).
		Struktura przestrzenna płatów muraw	Utrzymanie oceny U1 w obrębie co najmniej 25% stanowisk siedliska w obszarze oraz oceny U2 w obrębie maksymalnie 75% stanowisk siedliska. Płaty siedliska występują w większościowej mozaice przestrzennej ze zbiorowiskami półnaturalnymi powiązanymi ekologicznie (murawy kserotermiczne, wrzosowiska, poręby, łąki świeże, ubogie pastwiska, czyżnie, skraje lasów itp.) – U1. Płaty siedliska występują w mniejszościowej mozaice przestrzennej ze zbiorowiskami półnaturalnymi powiązanymi ekologicznie – U2.
		Zachowanie strefy ekotonowej	Utrzymanie oceny U1 w obrębie co najmniej 25% stanowisk siedliska w obszarze oraz oceny U2 w obrębie maksymalnie 75% stanowisk siedliska. Występuje ostra granica murawa – las (U1). Siedlisko płynnie przechodzi w las lub w inny typ ekosystemu nieleśnego (U2).
4.	6210* Murawy kserotermiczne (<i>Festuco-Brometea</i> i ciepłolubne murawy z <i>Asplenion septentrionalis</i> <i>Festucion pallentis</i>)	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie stabilnej powierzchni minimum 6 ha siedliska na poziomie oceny właściwej (FV), z uwzględnieniem naturalnych procesów. <i>Powierzchnia siedliska zostanie skorygowana, aktualnie w uzupełnieniu stanu wiedzy.</i>
		Gatunki charakterystyczne	Utrzymanie oceny FV wskaźnika w obrębie 25% stanowisk siedliska w obszarze oraz oceny U1 w obrębie maksymalnie 75% stanowisk siedliska. Występuje co najmniej 6 spośród niżej wymienionych gatunków typowych dla muraw w obszarze: <i>Stipa capillata</i> , <i>Libanotis pyrenaica</i> , <i>Salvia pratensis</i> , <i>Melampyrum arvense</i> , <i>Oxytropis pilosa</i> , <i>Campanula sibirica</i> , <i>Anthericum liliago</i> , <i>Cirsium acaule</i> , <i>Filipendula vulgaris</i> , <i>Thalictrum minus</i> , <i>Peucedanum cervaria</i> , <i>Stachys recta</i> , <i>Phleum phleoides</i> , <i>Brachypodium pinnatum</i> , <i>Ononis spinosa</i> , <i>Avenula pratensis</i> , <i>Centaurea stoebe</i> , <i>Centaurea</i>

			<p><i>scabiosa</i> (FV). Występuje od 2 do 5 gatunków charakterystycznych (U1).</p>
		Ekspansja krzewów i podrostu drzew	<p>Utrzymanie oceny FV w obrębie 90% stanowisk siedliska w obszarze. utrzymanie lub osiągnięcie oceny U1 w obrębie maksymalnie 10% stanowisk. Pokrycie podrostów drzew i krzewów < 10% (FV). Pokrycie drzew i krzewów od 10 do 25% (U1).</p>
		Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	<p>Utrzymanie oceny FV w obrębie 75% stanowisk siedliska w obszarze, oceny U1 w obrębie około 20% stanowisk oraz oceny U2 w obrębie maksymalnie 5% stanowisk. Brak lub jeden gatunek, nieliczny (FV). Obecne, 1-2 gatunki (np. <i>Calamagrostis epigejos</i>, <i>Rubus sp.</i>) występujące w rozproszeniu (U1). Powyżej 2 gatunków występujących licznie (U2).</p>
		Obce gatunki inwazyjne	<p>Utrzymanie oceny FV w obrębie 90% stanowisk siedliska w obszarze oraz oceny U1 w obrębie maksymalnie 10% stanowisk. Brak gatunków inwazyjnych (FV). Występuje do 2 gatunków inwazyjnych o łącznym pokryciu < 5% (U1).</p>
		Zachowanie strefy ekotonowej	<p>Utrzymanie oceny U1 w obrębie co najmniej 10% stanowisk siedliska w obszarze oraz oceny U2 w obrębie maksymalnie 90% stanowisk. Murawa częściowo graniczy ze zbiorowiskami antropogenicznymi lub też brak stopniowego przejścia do innych zbiorowisk naturalnych i półnaturalnych (U1). Ostra granica pomiędzy murawami i zbiorowiskami antropogenicznymi (głównie pola orne), wyznaczona zasięgiem działalności człowieka (np. orki) – U2.</p>
5.	6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>)	Powierzchnia siedliska	<p>Utrzymanie stabilnej powierzchni co najmniej 29 ha siedliska na poziomie oceny właściwej (FV), z uwzględnieniem naturalnych procesów. <i>Powierzchnia siedliska zostanie skorygowana, aktualnie w uzupełnieniu stanu wiedzy.</i></p>
		Struktura przestrzenna płatów siedliska	<p>Utrzymanie oceny FV wskaźnika w obrębie 50% powierzchni siedliska w obszarze oraz oceny U1 w obrębie maksymalnie 50% powierzchni siedliska. Brak fragmentacji lub fragmentacja nieznaczna (zwarte płyty o pow. > 0,5 ha występujące w sąsiedztwie zbiorowisk powiązanych ekologicznie) – FV. Średni stopień fragmentacji płatów (płyty od kilkunastu do kilkudziesięciu arów występujące głównie w sąsiedztwie zbiorowisk powiązanych ekologicznie) – U1.</p>
		Gatunki typowe	<p>Utrzymanie oceny FV wskaźnika w obrębie 50% powierzchni siedliska w obszarze oraz oceny U1 w obrębie maksymalnie 50% powierzchni siedliska. Występuje co najmniej 5 spośród niżej wymienionych gatunków typowych dla kalcyfilnej</p>

			postaci łąk zmiennowilgotnych w obszarze: <i>Molinia caerulea</i> , <i>Serratula tinctoria</i> , <i>Selinum carvifolia</i> , <i>Linum catharticum</i> , <i>Carex flacca</i> , <i>Potentilla erecta</i> , <i>Ophioglossum vulgatum</i> , <i>Gentianella uliginosa</i> , <i>Carex lepidocarpa</i> , <i>Carex flava</i> , <i>Carex panicea</i> , <i>Dactylorhiza</i> sp., <i>Orchis</i> sp., <i>Epipactis palustris</i> , <i>Parnassia palustris</i> , <i>Inula salicina</i> , <i>Tetragonolobus maritimus</i> , <i>Succisa pratensis</i> , <i>Campanula glomerata</i> , <i>Carex distans</i> , <i>Dianthus superbus</i> , <i>Galium verum</i> , <i>Galium boreale</i> , <i>Campylium stellatum</i> , <i>Fissidens adianthoides</i> oraz inne gatunki wskaźnikowe przechodzące z torfowisk nakredowych (FV). Występuje 3-5 spośród ww. gatunków (U1).
		Gatunki dominujące	Utrzymanie oceny FV wskaźnika w obrębie 25% powierzchni siedliska w obszarze oraz oceny U1 w obrębie maksymalnie 75% powierzchni siedliska. Brak gatunków o pokryciu > 50%, współpanują gatunki wskaźnikowe i łąkowe (FV). Dominują gatunki łąkowe przy dominacji jednego gatunku typowego > 50% (od 4 w skali B-B) pokrycia (U1).
		Obce gatunki inwazyjne	Utrzymanie oceny FV wskaźnika w obrębie całej powierzchni siedliska w obszarze. Brak gatunków inwazyjnych (FV).
		Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Utrzymanie oceny FV wskaźnika w obrębie 50% powierzchni siedliska w obszarze oraz oceny U1 w obrębie maksymalnie 50% powierzchni siedliska. Gatunki ekspansywne nie występują lub nieliczne o pokryciu < 10% (FV). Gatunki ekspansywne średnio liczne (np.: <i>Deschampsia caespitosa</i> , <i>Filipendula ulmaria</i> , <i>Calamagrostis canescens</i> , <i>Phragmites australis</i> , <i>Juncus effusus</i>) o pokryciu 10-30% (U1).
		Ekspansja krzewów i podrostu drzew	Utrzymanie oceny FV wskaźnika w obrębie 75% powierzchni siedliska w obszarze oraz oceny U1 w obrębie maksymalnie 25% powierzchni siedliska. Pokrycie krzewów i podrostów drzew < 5% (FV). Pokrycie krzewów i podrostów drzew 5 - 20% (U1).
6.	6430 ziółorośla nadrzeczne (<i>Convolvuletalia sepium</i>)	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie stabilnej powierzchni co najmniej 0,8 ha siedliska na poziomie oceny właściwej (FV), z uwzględnieniem naturalnych procesów.
		Gatunki charakterystyczne	Utrzymanie oceny wskaźnika FV w obrębie 50% powierzchni siedliska w obszarze oraz oceny U1 w obrębie maksymalnie 50% powierzchni siedliska. Występują co najmniej 4 gatunki charakterystyczne spośród: <i>Calystegia sepium</i> , <i>Angelica archangelica</i> subsp. <i>litoralis</i> , <i>Eupatorium cannabinum</i> , <i>Epilobium hirsutum</i> , <i>Symphytum officinale</i> , <i>Myosoton aquaticum</i> , <i>Cuscuta europaea</i> , <i>Carduus crispus</i> , <i>Sonchus palustris</i> (FV). Występują 2-3 gatunki charakterystyczne (U1).
		Bogactwo gatunkowe	Utrzymanie oceny U1 wskaźnika w obrębie całej powierzchni siedliska w obszarze. Od 10 do 20 gatunków w zdjęciu fitosocjologicznym (U1).

		Naturalność koryta rzecznego (brak regulacji)	Utrzymanie oceny U1 wskaźnika w obrębie całej powierzchni siedliska w obszarze. Widoczne ślady dawnej regulacji cieku/kanalu (U1).
		Obce gatunki inwazyjne	Utrzymanie oceny U1 wskaźnika w obrębie co najmniej 75% powierzchni siedliska w obszarze oraz oceny U2 w obrębie maksymalnie 25% powierzchni siedliska. Gatunki inwazyjne w obszarze, m.in: <i>Impatiens glandulifera</i> , <i>Echinocystis lobata</i> . Gatunki obce obecne o pokryciu <1% (U1). Gatunki obce obecne o pokryciu >1% (U2).
		Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Utrzymanie oceny FV wskaźnika w obrębie 50% powierzchni siedliska w obszarze oraz oceny U1 w obrębie maksymalnie 50% powierzchni siedliska. Gatunki ekspansywne nie występują lub nieliczne o pokryciu <10% (FV). Gatunki ekspansywne o pokryciu 10-25% (U1). Gatunki ekspansywne w obszarze to np.: <i>Phragmites australis</i> , <i>Phalaris arundinacea</i> , <i>Filipendula ulmaria</i> .
		Naturalny kompleks siedlisk	Utrzymanie oceny U1 wskaźnika w obrębie całej powierzchni siedliska w obszarze. W otoczeniu płątów dominują zbiorowiska półnaturalne (głównie łąki i pastwiska), rzadziej naturalne (lasę łęgowe, szuwary, torfowiska) – U1.
7.	6510 Ekstensywnie użytkowane niżowe łąki świeże (<i>Arrhenatherion</i>)	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie stabilnej powierzchni co najmniej 1980 ha siedliska (FV). <i>Powierzchnia siedliska zostanie skorygowana, aktualnie w uzupełnieniu stanu wiedzy.</i>
		Gatunki charakterystyczne	Utrzymanie oceny FV wskaźnika w obrębie 50% powierzchni siedliska w obszarze oraz oceny U1 w obrębie maksymalnie 50% powierzchni siedliska. Średnioliczne gatunki charakterystyczne/diagnostyczne (> 4) dla związku <i>Arrhenatherion</i> (dla zb. <i>Poa pratensis</i> - <i>Festuca rubra</i> > 2 gat.) oraz niższych syntaksonów (FV). Średnioliczne gatunki charakterystyczne/diagnostyczne (od 3 do 4) dla związku <i>Arrhenatherion</i> (dla zb. <i>Poa pratensis</i> - <i>Festuca rubra</i> 2 gat.) oraz niższych syntaksonów (U1). Do grupy gatunków ww. charakterystycznych zaliczono: <i>Arrhenatherum elatius</i> , <i>Rumex thyrsiflorus</i> , <i>Crepis biennis</i> , <i>Campanula patula</i> , <i>Galium mollugo</i> , <i>Galium album</i> , <i>Knautia arvensis</i> , <i>Tragopogon pratensis</i> , <i>Tragopogon orientalis</i> , <i>Geranium pratense</i> , <i>Pastinaca sativa</i> , <i>Festuca rubra</i> , <i>Poa pratensis</i> .
		Gatunki dominujące	Utrzymanie oceny U1 wskaźnika w obrębie co najmniej 75% powierzchni siedliska w obszarze oraz oceny U2 w obrębie maksymalnie 25% zasobów siedliska. Dominują gatunki łąkowe, w tym dominacja jednego gatunku właściwego dla siedliska > 50% (od 4 w skali B-B) pokrycia (U1). Wśród dominantów obecne gatunki niepożądane dla siedliska (U2).

		Obce gatunki inwazyjne	Utrzymanie oceny FV wskaźnika w obrębie całej powierzchni siedliska w obszarze. Brak lub pojedyncze osobniki gatunków o niskim stopniu inwazyjności (FV).
		Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Utrzymanie oceny FV wskaźnika w obrębie 75% powierzchni siedliska w obszarze oraz oceny U1 w obrębie maksymalnie 25% powierzchni siedliska. Brak gatunków silnie ekspansywnych lub ich pokrycie < 20% (FV). Łączne pokrycie gatunków ekspansywnych od 20 do 50% - U1 (np. <i>Deschampsia caespitosa</i> , <i>Holcus lanatus</i> , <i>Calamagrostis epigejos</i> , <i>Agrostis capillaris</i>).
		Ekspansja krzewów i podrostu drzew	Utrzymanie oceny FV wskaźnika w obrębie 75% powierzchni siedliska w obszarze oraz oceny U1 w obrębie maksymalnie 25% zasobów siedliska. Pokrycie krzewów i podrostów drzew < 1% (FV). Pokrycie krzewów i podrostów drzew 1-5% (U1).
		Struktura przestrzenna płatów siedliska	Utrzymanie oceny FV wskaźnika w obrębie 50% powierzchni siedliska w obszarze oraz oceny U1 w obrębie maksymalnie 50% powierzchni siedliska. Brak fragmentacji lub fragmentacja nieznaczna (zwarte płaty o pow. > 0,5 ha występujące w sąsiedztwie zbiorowisk powiązanych ekologicznie) – FV. Średni stopień fragmentacji płatów (płaty od kilkunastu do kilkudziesięciu arów występujące głównie w sąsiedztwie zbiorowisk powiązanych ekologicznie) – U1.
8.	7210* Torfowiska nakredowe (<i>Cladietum marisci</i> , <i>Caricetum buxbaumii</i> , <i>Schoenetum nigricantis</i>)	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie stabilnej powierzchni co najmniej 58 ha w obszarze na poziomie oceny właściwej (FV), z uwzględnieniem naturalnych procesów.
		Gatunki charakterystyczne	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny właściwej FV w obrębie 70% powierzchni siedliska, oceny U1 w obrębie około 25% stanowisk oraz U2 w obrębie maksymalnie 5% stanowisk. W płatach siedliska obligatoryjnie występują w dominacji, łącznie lub pojedynczo gatunki charakterystyczne: <i>Cladium mariscus</i> , <i>Schoenus nigricans</i> , <i>Carex buxbaumii</i> (FV). Gatunki charakterystyczne współdominują (U1). Gatunki charakterystyczne nieliczne lub sporadyczne, ew. brak przy występowaniu innych wskaźnikowych gatunków (głównie ze zw. <i>Caricion davallianae</i>) występujących we właściwych warunkach ekologicznych dla siedliska (U2).
		Gatunki dominujące	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny właściwej FV w obrębie 60% stanowisk, oceny niezadowolającej U1 w obrębie około 20% stanowisk oraz oceny złej w obrębie maksymalnie 20% stanowisk. Dominacja ww. gatunków siedliskotwórczych > 70% pokrycia (FV).

	<p>Współdominacja gatunków siedliskotwórczych 40-70% pokrycia (U1).</p> <p>Niewielki lub sporadyczny udział gatunków charakterystycznych < 40% (U2).</p>
Obce gatunki inwazyjne	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny właściwej FV (brak gatunków inwazyjnych) na całej powierzchni siedliska w obszarze.
Gatunki ekspansywne roślin zielnych	<p>Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny właściwej FV w obrębie 30% stanowisk siedliska w obszarze, oceny U1 w obrębie około 50% stanowisk oraz oceny U2 w obrębie maksymalnie 20% stanowisk.</p> <p>Łączny udział gatunków ekspansywnych (np.: <i>Phragmites australis</i>, <i>Molinia caerulea</i>, <i>Carex sp.</i>, <i>Calamagrostis sp.</i>) nie przekracza 20% (FV).</p> <p>Udział gatunków ekspansywnych 20-40% (U1).</p> <p>Udział gatunków ekspansywnych > 40% (U2).</p>
Gatunki synantropijne	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny właściwej FV (brak gatunków synantropijnych) na całej powierzchni siedliska w obszarze.
Zwarcie szuwarów	<p>Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny właściwej FV w obrębie 75% stanowisk siedliska w obszarze, oceny U1 w obrębie około 15% stanowisk oraz oceny U2 w obrębie maksymalnie 10% stanowisk.</p> <p>Udział w szuwarze kłoci wiechowatej <i>Cladium mariscus</i> co najmniej 40%, pozostałych gatunków wskaźnikowych co najmniej 30% (FV).</p> <p><i>Cladium mariscus</i> 20-40%, pozostałe gatunki 20-30% (U1).</p> <p>< 20% dla wszystkich gatunków (U2).</p>
Ekspansja krzewów i podrostu drzew	<p>Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny właściwej FV w obrębie 75% stanowisk siedliska oraz oceny U1 w obrębie maksymalnie 25% stanowisk.</p> <p>Pojedyncze krzewy lub drzewa < 5% pokrycia (FV).</p> <p>Pokrycie 5-10% (U1)</p>
Stopień uwodnienia	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny właściwej FV w obrębie 40% stanowisk siedliska w obszarze, oceny U1 w obrębie około 30% stanowisk oraz oceny U2 w obrębie maksymalnie 30% stanowisk.

			<p>Od 0 do ok. 30 cm powyżej gruntu dla <i>Cladietum</i>, od -10 < gruntu do +/-5 cm > gruntu dla pozostałych zbiorowisk (FV).</p> <p>Od 0 do -10 cm dla <i>Cladietum</i>, od -10 do -20 cm, w tym trwały zalew > 5 cm dla pozostałych (U1).</p> <p>< 10 cm dla <i>Cladietum</i>, < 20 cm, w tym trwały zalew > 20 cm dla pozostałych (U2).</p>
		Mechaniczne zniszczenie	<p>Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny właściwej FV w obrębie 90% stanowisk siedliska w obszarze oraz oceny U1 w obrębie maksymalnie 10% stanowisk.</p> <p>Brak zniszczeń lub ewentualne zniszczenia do 5% powierzchni siedliska (FV).</p> <p>Zniszczenia na powierzchni 5-10% siedliska (U1).</p>
9.	7220 Źródłiska wapienne ze zbiorowiskami <i>Cratoneurion commutati</i>	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie stabilnej powierzchni co najmniej 1,7 ha siedliska na poziomie oceny właściwej (FV), z uwzględnieniem naturalnych procesów.
		Gatunki charakterystyczne	<p>Utrzymanie oceny U1 wskaźnika w obrębie wszystkich stanowisk siedliska w obszarze. W płatach siedliska występują co najmniej 1-2 gatunki charakterystyczne (o pokryciu 5-25%) dla klasy <i>Montio-Cardaminetea</i>, zw. <i>Cratoneurion commutati</i> oraz niższych syntaksonów. Są to m.in. następujące gatunki: <i>Cratoneuron commutatum</i>, <i>Cratoneuron filicinum</i>, <i>Preissia quadrata</i>, <i>Pellia endiviifolia</i>, <i>Cardamine amara</i>, <i>Brachythecium rivulare</i>, <i>Veronica beccabunga</i>, <i>Aneura pinguis</i>, <i>Philonotis sp.</i> (U1).</p>
		Gatunki dominujące	<p>Utrzymanie oceny U1 wskaźnika w obrębie wszystkich stanowisk siedliska w obszarze. Gatunki dominujące występują w liczbie 2-3 o łącznym pokryciu 25-50% (U1).</p>
		Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	<p>Utrzymanie oceny FV wskaźnika w obrębie 75% stanowisk siedliska w obszarze oraz oceny U1 w obrębie maksymalnie 25% stanowisk.</p> <p>Brak lub 1 gatunek (np. gatunki leśne, łąkowe lub szuwarowe) o pokryciu < 25% (FV)</p> <p>Występują 2-3 gatunki ekspansywne, pokrycie 25-50% (U1)</p>
		Obce gatunki inwazyjne	<p>Utrzymanie oceny FV wskaźnika w obrębie c 75% stanowisk siedliska w obszarze oraz oceny U1 w obrębie maksymalnie 25% stanowisk.</p> <p>Brak gatunków inwazyjnych (FV).</p> <p>Występuje 1 gatunek o pokryciu < 5% (U1).</p>
		Gatunki wskazujące na eutrofizację siedliska	<p>Utrzymanie oceny FV wskaźnika w obrębie 75% stanowisk siedliska w obszarze oraz oceny U1 w obrębie maksymalnie 25% stanowisk.</p> <p>Brak gatunków wskazujących na eutrofizację lub tylko sporadyczne (FV).</p> <p>Gatunki wskazujące na eutrofizację (np. <i>Urtica dioica</i>, <i>Eupatorium cannabinum</i>) występują pojedynczo, o pokryciu < 10% (U1).</p>

		Obecność i pokrycie wątrobowców	Utrzymanie oceny U1 wskaźnika w obrębie co najmniej 25% stanowisk siedliska w obszarze oraz oceny U2 w obrębie maksymalnie 75% stanowisk. Występują nielicznie o pokryciu 1-10% (U1). Brak (U2).
		Stan uwodnienia	Właściwy, stały i równomierny wypływ wód podziemnych o minimalnej głębokości 0,5 cm (FV). Słaby i nierównomierny wypływ wód podziemnych, podłoże częściowo przesuszone lub nadmiernie zalewane (U1). Utrzymanie oceny FV wskaźnika w obrębie 75% stanowisk siedliska w obszarze oraz oceny U1 w obrębie maksymalnie 25% stanowisk.
		Erozja wsteczna	Utrzymanie oceny FV wskaźnika w obrębie 25% stanowisk siedliska w obszarze oraz oceny U1 w obrębie maksymalnie 75% stanowisk. Erozja nie przekracza 5% powierzchni siedliska (FV). Erozja nie przekracza 20% powierzchni siedliska (U1).
		Erozja zboczowa	Utrzymanie oceny FV wskaźnika w obrębie 25% stanowisk siedliska w obszarze oraz oceny U1 w obrębie maksymalnie 75% stanowisk. Erozja nie przekracza 5% powierzchni siedliska (FV). Erozja nie przekracza 20% powierzchni siedliska (U1).
		Erozja denna koryta cieków	Utrzymanie oceny FV wskaźnika w obrębie 25% stanowisk siedliska w obszarze oraz oceny U1 w obrębie maksymalnie 75% stanowisk. Erozja nie przekracza 5% powierzchni siedliska (FV). Erozja nie przekracza 20% powierzchni siedliska (U1).
		Erozja chemiczna	Utrzymanie oceny FV wskaźnika w obrębie 25% stanowisk siedliska w obszarze oraz oceny U1 w obrębie maksymalnie 75% stanowisk. Erozja nie przekracza 5% powierzchni siedliska (FV). Erozja nie przekracza 20% powierzchni siedliska (U1).
10.	7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie stabilnej powierzchni co najmniej 13 ha siedliska na poziomie oceny właściwej (FV), z uwzględnieniem naturalnych procesów.
		Gatunki charakterystyczne	Utrzymanie oceny wskaźnika U1 w obrębie całej powierzchni siedliska w obszarze. Występują 1-3 gatunki charakterystyczne dla siedliska o pokryciu > 50% (U1). Do gatunków charakterystycznych dla siedliska w obszarze zaliczono m.in.: <i>Juncus subnodulosus</i> , <i>Dactylorhiza incarnata</i> , <i>Parnassia palustris</i> , <i>Carex lepidocarpa</i> , <i>Juncus alpino-articulatus</i> , <i>Valeriana dioica</i> , <i>Sphagnum teres</i> , <i>Sphagnum warnstorffii</i> , <i>Campylium stellatum</i> , <i>Bryum pseudotriquetrum</i> , <i>Helodium blandowii</i> , <i>Fissidens adianthoides</i> .
		Gatunki dominujące	Utrzymanie oceny wskaźnika U1 w obrębie całej powierzchni siedliska w obszarze.

			Brak wyraźnych dominantów, udział gatunków charakterystycznych dla siedliska i innych, mniej więcej równy (U1).
		Pokrycie i struktura gatunkowa mchów	Utrzymanie oceny wskaźnika U2 w obrębie całej powierzchni siedliska w obszarze. Całkowite pokrycie mchów < 20% lub ich brak (U2).
		Obce gatunki inwazyjne	Utrzymanie oceny FV wskaźnika w obrębie całej powierzchni siedliska w obszarze. Brak obcych gatunków inwazyjnych (FV).
		Gatunki ekspansywne roślin zielnych	Utrzymanie oceny wskaźnika U2 w obrębie całej powierzchni siedliska w obszarze. Gatunki ekspansywne (np. <i>Phragmites australis</i> , <i>Molinia caerulea</i> , <i>Filipendula ulmaria</i> i inne gatunki łąkowe, szuwarowe lub nitrofilne) zajmują > 5% powierzchni płatów siedliska (U2).
		Zakres pH	pH powyżej 7 (FV). Utrzymanie oceny wskaźnika FV w obrębie całej powierzchni siedliska w obszarze.
		Ekspansja krzewów i podrostu drzew	Utrzymanie oceny wskaźnika FV w obrębie 50% powierzchni siedliska w obszarze oraz oceny U1 w obrębie maksymalnie 50% powierzchni siedliska. Brak lub pojedyncze (FV). Udział 5-15% (U1).
		Stopień uwodnienia	Utrzymanie oceny wskaźnika U1 w obrębie całej powierzchni siedliska w obszarze. Poziom wody mierzony w piezometrze ok. 10-20 cm poniżej gruntu (U1).
		Pozyskanie torfu	Utrzymanie oceny FV wskaźnika w obrębie całej powierzchni siedliska w obszarze. Brak pozyskiwania torfu lub niezauważalne ślady historycznego pozyskiwania (FV).
		Melioracje odwadniające	Utrzymanie oceny wskaźnika U1 w obrębie całej powierzchni siedliska w obszarze. Obecna sieć rowów melioracyjnych, na skutek dotychczas podjętych działań ochrony czynnej (zastawki) w ograniczonym zakresie wpływa na warunki wodne siedliska (U1).
11.	9110 Kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagenion</i>)	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie stabilnej powierzchni min. 13 ha siedliska na poziomie oceny właściwej (FV), z uwzględnieniem naturalnych procesów.
		Charakterystyczna kombinacja florystyczna	Utrzymanie oceny FV w obrębie 50% powierzchni siedliska w obszarze oraz oceny U1 w obrębie maksymalnie 50% powierzchni siedliska. Kombinacja florystyczna typowa dla siedliska w regionie (FV). Do gatunków charakterystycznych i wyróżniających dla siedliska w obszarze zaliczono np.: <i>Maianthemum bifolium</i> , <i>Luzula pilosa</i> , <i>Carex pilulifera</i> , <i>Deschampsia flexuosa</i> , <i>Oxalis acetosella</i> , <i>Calamagrostis arundinacea</i> , <i>Dicranella heteromalla</i> , <i>Dicranum scoparium</i> , <i>Mnium hornum</i> , <i>Atrichum undulatum</i> , <i>Polytrichastrum formosum</i> . Kombinacja zubożona lub nieznacznie zniekształcona w stosunku do typowej w regionie (U1).
		Skład drzewostanu	Utrzymanie oceny FV w obrębie 50% powierzchni siedliska w obszarze, oceny U1 w obrębie

	około 40% powierzchni oraz oceny U2 w obrębie maksymalnie 10% powierzchni. Drzewostan z dominacją buka, brak gatunków niepożądanych > 80% (FV). Drzewostan z dominacją buka (> 50%), z podwyższonym udziałem gatunków obcych ekologicznie lub geograficznie < 20% (U1). Drzewostan silnie przekształcony z dominacją lub współdominacją gatunków obcych ekologicznie (U2).
Obce gatunki inwazyjne w podszycie i runie	Utrzymanie oceny FV wskaźnika w obrębie 75% powierzchni siedliska w obszarze oraz oceny U1 w obrębie maksymalnie 25% powierzchni siedliska. Brak obcych gatunków inwazyjnych w podszycie i runie (FV). Gatunki obce występują nielicznie, do 2% pokrycia (U1).
Ekspansywne gatunki rodzime w runie	Utrzymanie oceny FV wskaźnika w obrębie 75% powierzchni siedliska w obszarze oraz oceny U1 w obrębie maksymalnie 25% powierzchni siedliska. Występują co najwyżej pojedyncze okazy (głównie: <i>Calamagrostis epigejos</i> <i>Rubus</i> sp., <i>Agrostis capillaris</i> , <i>Juncus effusus</i>) nie wskazujące na ekspansję (FV). Gatunki ekspansywne w udziale 5-25% (U1).
Struktura pionowa i przestrzenna roślinności	Utrzymanie oceny FV wskaźnika w obrębie 50% powierzchni siedliska, oceny U1 w obrębie około 40% powierzchni siedliska oraz oceny U2 w obrębie maksymalnie 10% powierzchni siedliska. Struktura zróżnicowana, drzewostan różnowiekowy o zróżnicowanym przestrzennie zwarcu (FV). Jednolity drzewostan z pojedynczymi drzewami w innym wieku lub inna forma uproszczenia struktury pionowej i przestrzennej (U1). Jednolite odnowienia, młodniki lub struktura KO z udziałem starszych drzew < 10% (U2).
Wiek drzewostanu (udział starodrzewu)	Utrzymanie oceny FV wskaźnika w obrębie 50% powierzchni siedliska w obszarze, oceny U1 w obrębie około 10% powierzchni oraz oceny U2 w obrębie maksymalnie 40% powierzchni. Udział drzew starych > 100 lat > 10% (FV). < 10% drzew > 100 lat ale > 50% drzew > 50 lat (U1). < 10% drzew > 100 lat i < 50% drzew > 50 lat (U2).
Naturalne odnowienie drzewostanu	Utrzymanie oceny FV wskaźnika w obrębie 40% powierzchni siedliska w obszarze, oceny U1 w obrębie około 40% powierzchni oraz oceny U2 w obrębie maksymalnie 20% powierzchni siedliska. Odnowienie pożądanych gatunków obecne, reagujące na luki i prześwietlenia (FV). Obecne lecz mało intensywne (U1). Brak odnowień naturalnych (U2).

		Gatunki obce w drzewostanie	Utrzymanie oceny FV wskaźnika w obrębie 60% powierzchni siedliska w obszarze oraz oceny U1 w obrębie maksymalnie 40% powierzchni. Brak gatunków obcych lub ich udział nie przekraczający 5% pod warunkiem braku młodego pokolenia (FV). Udział gatunków obcych w drzewostanie nie odnawiających się od 5 do 15% (U1).
		Martwe drewno (łącznie zasoby)	Utrzymanie oceny na poziomie U2. <10 m ³ /ha (U2).
		Martwe drewno wielkowymiarowe	Utrzymanie oceny na poziomie U2. <3 szt./ha (U2).
		Inne zniekształcenia, w tym zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna	Utrzymanie oceny na poziomie FV w obrębie 40% powierzchni siedliska w obszarze, oceny U1 w obrębie około 40% powierzchni oraz oceny U2 w obrębie maksymalnie 20% powierzchni siedliska. Brak (FV). Zniszczenia obecne, w niewielkim stopniu oddziałujące na strukturę fitocenozy (U1). Liczne, istotnie oddziałujące (U2).
		Mikrosiedliska drzewne	Utrzymanie oceny na poziomie U2. <10 szt./ha (U2).
12.	9130 Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae-Fagenion</i> , <i>Galio odorati-Fagenion</i>)	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie nie zmniejszonej powierzchni siedliska przyrodniczego (min. 32 ha) na poziomie oceny właściwej (FV), z uwzględnieniem naturalnych procesów.
		Charakterystyczna kombinacja florystyczna	Utrzymanie oceny U1 w obrębie co najmniej 75% powierzchni siedliska w obszarze oraz oceny U2 w obrębie maksymalnie 25% powierzchni siedliska. Kombinacja nieznacznie zniekształcona lub nietypowo zubożała (U1). Kombinacja silnie zniekształcona (U2). Do gatunków charakterystycznych i wyróżniających w obszarze zaliczono m.in.: marzankę wonną <i>Galium odoratum</i> , fiołka leśnego <i>Viola reichenbachiana</i> , gajowca żółtego <i>Galeobdolon luteum</i> , turzycę leśną <i>Carex sylvatica</i> , prosownicę rozpierzchłą <i>Millium effusum</i> , szczawikę zajęczego <i>Oxalis acetosella</i> , narecznicę samczą <i>Dryopteris filix-mas</i> , przylaszczkę pospolitą <i>Hepatica nobilis</i> , wiechlinę gajową <i>Poa nemoralis</i> , czartawę pospolitą <i>Circaea lutetiana</i> , kłosownicę leśną <i>Brachypodium sylvaticum</i> . Drzewostan zdominowany przez buka <i>Fagus sylvatica</i> , z miejscową subdominacją dębu szypułkowego <i>Quercus robur</i> lub dębu bezszypułkowego <i>Quercus petraea</i> , ew. z domieszką klonu zwyczajnego <i>Acer platanoides</i> , klona jawora <i>Acer pseudoplatanus</i> , lipy drobnolistnej <i>Tilia cordata</i> . W warstwie podszytu i podrostu spośród gatunków dominuje buk (w tym z naturalnego odnowienia),

	miejscami występuje grab.
Skład drzewostanu	Utrzymanie oceny FV w obrębie 75% powierzchni siedliska w obszarze oraz oceny U1 w obrębie maksymalnie 25% powierzchni siedliska. Drzewostan z dominującym udziałem buka > 80% (FV). Drzewostan o zaburzonych stosunkach ilościowych ze znacznym udziałem (nie dominacją) gatunków niepożądanych, ale rodzimych (np. sosny) (U1).
Inwazyjne gatunki obce w podszycie i runie	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny niezadowolającej U1 (obecne, lecz najwyżej 1 gatunek, nie bardzo silnie ekspansywny) na całej powierzchni siedliska w obszarze.
Ekspansywne gatunki rodzime w runie	Utrzymanie oceny na poziomie FV w obrębie 50% powierzchni siedliska w obszarze oraz oceny U1 w obrębie maksymalnie 50% powierzchni. Występują co najwyżej pojedyncze okazy (np. <i>Rubus sp.</i> , <i>Calamagrostis epigejos</i> , <i>Juncus effusus</i> , <i>Deschampsia cespitosa</i>) nie wskazujące na ekspansję (FV). Gatunki ekspansywne w udziale 5-25% (U1).
Struktura pionowa i przestrzenna roślinności	Utrzymanie oceny na poziomie FV w obrębie 25% powierzchni siedliska w obszarze, oceny U1 w obrębie około 50% powierzchni oraz oceny U2 w obrębie maksymalnie 25% powierzchni. Struktura zróżnicowana, drzewostan różnowiekowy o zróżnicowanym przestrzennie zwarcu (ocena FV). Jednolity drzewostan z pojedynczymi drzewami w innym wieku lub inna forma uproszczenia struktury pionowej i przestrzennej (U1). Jednolite odnowienia, młodniki lub struktura klasy odnowienia (KO) z udziałem starszych drzew < 10% (U2).
Wiek drzewostanu (udział starodrzewu)	Utrzymanie oceny na poziomie FV w obrębie 25% powierzchni siedliska w obszarze, oceny U1 w obrębie około 15% powierzchni oraz oceny U2 w obrębie maksymalnie 60% powierzchni. Udział drzew starych > 100 lat > 10% (FV) < 10% drzew > 100 lat ale > 50% drzew > 50 lat (U1). < 10% drzew > 100 lat i < 50% drzew > 50 lat (U2).
Naturalne odnowienie drzewostanu	Utrzymanie oceny FV wskaźnika w obrębie 40% powierzchni siedliska w obszarze, oceny

			<p>U1 w obrębie około 40% powierzchni oraz oceny U2 w obrębie maksymalnie 20% powierzchni siedliska.</p> <p>Odnowienie pożądanych gatunków obecne, reagujące na luki i prześwietlenia (FV).</p> <p>Obecne lecz mało intensywne (U1).</p> <p>Brak odnowień naturalnych (U2).</p>
		Gatunki obce w drzewostanie	<p>Utrzymanie oceny FV wskaźnika w obrębie 10% powierzchni siedliska w obszarze, oceny U1 w obrębie około 80% powierzchni oraz oceny U2 w obrębie maksymalnie 10% powierzchni siedliska.</p> <p>Brak gatunków obcych lub ich udział nie przekraczający 5% pod warunkiem braku młodego pokolenia (FV).</p> <p>Udział gatunków obcych w drzewostanie nie odnawiających się od 5 do 15% (U1).</p> <p>>15% lub spontanicznie odnawiające się (U2).</p>
		Martwe drewno (łącznie zasoby)	<p>Utrzymanie oceny na poziomie U2.</p> <p><10 m³/ha (U2).</p>
		Martwe drewno wielkowymiarowe	<p>Utrzymanie oceny na poziomie U2.</p> <p><3 szt./ha (U2).</p>
		Mikrosiedliska drzewne	<p>Utrzymanie oceny na poziomie U2.</p> <p><10 szt./ha (U2).</p>
		Inne zniekształcenia, w tym zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna	<p>Utrzymanie oceny na poziomie FV w obrębie 40% powierzchni siedliska w obszarze, oceny U1 w obrębie około 40% powierzchni oraz oceny U2 w obrębie maksymalnie 20% powierzchni siedliska.</p> <p>Brak (FV).</p> <p>Zniszczenia obecne, w niewielkim stopniu oddziałujące na strukturę fitocenozy (U1).</p> <p>Liczne, istotnie oddziałujące (U2).</p>
13.	9160 Grąd subatlantycki (<i>Stellario-Carpinetum</i>)	Powierzchnia siedliska	<p>Utrzymanie nie zmniejszonej powierzchni siedliska przyrodniczego (min. 107 ha) na poziomie oceny właściwej (FV) z uwzględnieniem naturalnych procesów.</p>
		Charakterystyczna kombinacja florystyczna runa	<p>Utrzymanie oceny FV w obrębie 25% powierzchni siedliska w obszarze, oceny U1 w obrębie około 65% powierzchni oraz oceny U2 w obrębie maksymalnie 10% powierzchni siedliska.</p> <p>Typowa kombinacja florystyczna z uwzględnieniem specyfiki regionalnej (FV).</p> <p>Do gatunków charakterystycznych i wyróżniających zaliczono m.in.: <i>Galeobdolon luteum</i>, <i>Galium odoratum</i>, <i>Stellaria holostea</i>, <i>Carex sylvatica</i>, <i>Millium effusum</i>, <i>Pulmonaria obscura</i>, <i>Viola reichenbachiana</i>, <i>Ranunculus lanuginosus</i>, <i>Dryopteris filix-mas</i>, <i>Anemone sp.</i>,</p>

	<p><i>Hepatica nobilis</i>, <i>Poa nemoralis</i>, <i>Polygonatum multiflorum</i>, <i>Carex sylvatica</i>, <i>Stachys sylvatica</i>, <i>Viola mirabilis</i>, <i>Ranunculus auricomus</i>, <i>Corydalis</i> sp., <i>Actaea spicata</i>, <i>Campanula trachelium</i>, <i>Dactylis polygama</i>, <i>Ficaria verna</i>.</p> <p>Dopuszcza się sytuacje naturalne, niemal nagiego runa wynikającą z silnego zacinienia dna lasu.</p> <p>Kombinacja nieznacznie zniekształcona w stosunku do typowej w regionie (U1).</p> <p>Silnie zniekształcona (U2).</p>
Gatunki dominujące w poszczególnych warstwach fitocenozy	<p>Utrzymanie oceny FV w obrębie 25% powierzchni siedliska w obszarze, oceny U1 w obrębie około 65% powierzchni oraz oceny U2 w obrębie maksymalnie 10% powierzchni siedliska.</p> <p>W każdej warstwie zbiorowiska dominują gatunki właściwe dla siedliska (FV).</p> <p>Dominują gatunki właściwe przy zaburzonych relacjach ilościowych (U1).</p> <p>W jednej lub więcej warstw dominuje gatunek obcy dla naturalnego zbiorowiska (U2).</p>
Udział w drzewostanie gatunków liściastych (bez wczesnosukcesyjnych)	<p>Utrzymanie oceny FV w obrębie 50% powierzchni siedliska w obszarze oraz oceny U1 w obrębie maksymalnie 50% powierzchni siedliska.</p> <p>Udział gatunków liściastych typowych dla siedliska w regionie na poziomie > 90% (FV).</p> <p>Udział gatunków typowych 50-90% (U1).</p>
Udział graba	<p>Utrzymanie oceny FV w obrębie 25% powierzchni siedliska w obszarze, oceny U1 w obrębie około 50% powierzchni oraz oceny U2 w obrębie maksymalnie 25% powierzchni siedliska.</p> <p>Udział grabu w drzewostanie > 10% (FV).</p> <p>< 1-10% (U1)</p> <p>Brak, możliwa obecność w podrostach (U2)</p>
Udział gatunków „wczesnosukcesyjnych” w drzewostanie	<p>Utrzymanie oceny FV w obrębie 50% powierzchni siedliska w obszarze oraz oceny U1 w obrębie maksymalnie 50% powierzchni siedliska.</p> <p>Udział gatunków wczesnosukcesyjnych tj. np.: <i>Betula pendula</i>, <i>Populus tremula</i>, na poziomie < 10% (FV).</p> <p>10-30% lub całkiem nieobecne (U1).</p>

Gatunki obce ekologicznie w drzewostanie	Utrzymanie oceny FV w obrębie 75% powierzchni siedliska w obszarze oraz oceny U1 w obrębie maksymalnie 25% powierzchni siedliska. Udział gatunków obcych ekologicznie (np. <i>Pinus sylvestris</i>) < 10% (FV). Udział gatunków obcych ekologicznie 10-50% (U1).
Gatunki obce geograficznie w drzewostanie	Utrzymanie oceny FV w obrębie 10% powierzchni siedliska w obszarze, oceny U1 w obrębie około 70% powierzchni oraz oceny U2 w obrębie maksymalnie 20% powierzchni siedliska. Udział gatunków obcych geograficznie (m.in.: <i>Quercus rubra</i> , <i>Picea abies</i> , <i>Larix sp.</i> , <i>Aesculus sp.</i> , <i>Robinia pseudoacacia</i> , <i>Pseudotsuga menziesii</i>) nie odnawiających się < 1% (FV). Udział 1-10% i nie odnawiające się (U1). Udział > 10% lub spontanicznie odnawiające się (U2).
Martwe drewno (łącznie zasoby)	Utrzymanie oceny FV w obrębie 10% powierzchni siedliska w obszarze, oceny U1 w obrębie około 20% powierzchni oraz oceny U2 w obrębie maksymalnie 70% powierzchni siedliska. Martwe drewno min. 20m ³ /ha (FV) 10-20m ³ /ha (U1) < 10m ³ /ha (U2)
Martwe drewno leżące lub stojące >3m długości i >50 cm grubości	Utrzymanie oceny FV w obrębie 10% powierzchni siedliska w obszarze, oceny U1 w obrębie około 20% powierzchni oraz oceny U2 w obrębie maksymalnie 70% powierzchni siedliska. Minimum 5szt./ha (FV) 3-5szt./ha (U1) < 3 szt./ha (U2)
Wiek drzewostanu (obecność starodrzewu)	Utrzymanie oceny FV w obrębie 20% powierzchni siedliska w obszarze, oceny U1 w obrębie około 60% powierzchni oraz oceny U2 w obrębie maksymalnie 20% powierzchni siedliska. Udział drzew starych > 100 lat >10% (FV). < 10% drzew > 100 lat ale > 50% drzew > 50 lat (U1). < 10% drzew > 100 lat i < 50% drzew > 50 lat (U2).
Naturalne odnowienie drzewostanu	Utrzymanie oceny FV w obrębie 20% powierzchni siedliska w obszarze, oceny U1 w obrębie

	<p>około 60% powierzchni oraz oceny U2 w obrębie maksymalnie 20% powierzchni siedliska.</p> <p>Obfite, zazwyczaj z udziałem graba (FV).</p> <p>Tak, lecz tylko pojedyncze lub bez udziału graba (U1).</p> <p>Brak (U2).</p>
Struktura pionowa i przestrzenna roślinności	<p>Utrzymanie oceny FV w obrębie 20% powierzchni siedliska w obszarze, oceny U1 w obrębie około 60% powierzchni oraz oceny U2 w obrębie maksymalnie 20% powierzchni siedliska.</p> <p>Struktura zróżnicowana, > 50% pokryte przez zwarty drzewostan, obecne luki i prześwietlenia (FV).</p> <p>Jednolity stary drzewostan lub struktura zróżnicowana ze zwartym starym drzewostanem zajmującym 10-50% powierzchni (U1).</p> <p>Jednolite odnowienia, młodniki lub struktura KO z udziałem starszych drzew < 10% (U2).</p>
Inwazyjne gatunki obce w podszycie i runie	<p>Utrzymanie oceny FV w obrębie 20% powierzchni siedliska w obszarze, oceny U1 w obrębie około 60% powierzchni oraz oceny U2 w obrębie maksymalnie 20% powierzchni siedliska.</p> <p>Brak obcych gatunków inwazyjnych (FV).</p> <p>Obecne lecz najwyżej jeden gatunek nie bardzo liczny (U1).</p> <p>Więcej niż jeden gatunek lub jeden jeśli liczny (U2).</p>
Ekspansywne gatunki rodzime (apofity) w runie	<p>Utrzymanie oceny FV w obrębie 20% powierzchni siedliska w obszarze, oceny U1 w obrębie około 60% powierzchni oraz oceny U2 w obrębie maksymalnie 20% powierzchni siedliska.</p> <p>Brak lub udział sporadyczny (głównie gatunki zielne nitrofilne oraz jeżyny) – FV.</p> <p>Udział podwyższony lecz nie silnie ekspansywne (U1).</p> <p>Silnie ekspansywne (U2).</p>
Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna	<p>Utrzymanie oceny na poziomie FV w obrębie 40% powierzchni siedliska w obszarze, oceny U1 w obrębie około 40% powierzchni oraz oceny U2 w obrębie maksymalnie 20% powierzchni siedliska.</p> <p>Brak znaczących śladów zniszczenia runa (FV).</p> <p>Pojedyncze ślady (U1).</p>

			Liczne, istotnie oddziałujące (U2).
		Inne zniekształcenia	<p>Utrzymanie oceny na poziomie FV w obrębie 80% powierzchni siedliska w obszarze oraz oceny U1 w obrębie maksymalnie 20% powierzchni siedliska.</p> <p>Brak zniekształceń (FV).</p> <p>Występują, lecz mało znaczące (U1).</p>
14.	9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie stabilnej powierzchni siedliska przyrodniczego (min. 193 ha) na poziomie oceny właściwej (FV) z uwzględnieniem naturalnych procesów.
		Charakterystyczna kombinacja florystyczna	<p>Utrzymanie oceny FV w obrębie 25% powierzchni siedliska w obszarze, oceny U1 w obrębie około 65% powierzchni oraz oceny U2 w obrębie maksymalnie 10% powierzchni siedliska.</p> <p>Typowa kombinacja florystyczna zbiorowiska z uwzględnieniem specyfiki regionalnej (FV).</p> <p>Do gatunków charakterystycznych i wyróżniających runa zaliczono m.in.: <i>Galeobdolon luteum</i>, <i>Galium odoratum</i>, <i>Galium sylvaticum</i>, <i>Lathyrus vernus</i>, <i>Stellaria holostea</i>, <i>Carex sylvatica</i>, <i>Millium effusum</i>, <i>Pulmonaria obscura</i>, <i>Viola reichenbachiana</i>, <i>Ranunculus lanuginosus</i>, <i>Dryopteris filix-mas</i>, <i>Anemone sp.</i>, <i>Hepatica nobilis</i>, <i>Poa nemoralis</i>, <i>Polygonatum multiflorum</i>, <i>Carex sylvatica</i>, <i>Stachys sylvatica</i>, <i>Viola mirabilis</i>, <i>Ranunculus auricomus</i>, <i>Corydalis sp.</i>, <i>Actaea spicata</i>, <i>Campanula trachelium</i>, <i>Dactylis polygama</i>, <i>Allium ursinum</i>, <i>Asarum europaeum</i>, <i>Primula veris</i>, <i>Mercurialis perennis</i>, <i>Phyteuma spicatum</i>, <i>Ficaria verna</i>.</p> <p>Dopuszcza się sytuacje naturalne, niemal nagiego runa wynikającą z silnego zacienienia dna lasu.</p> <p>Kombinacja nieznacznie zniekształcona w stosunku do typowej w regionie (U1).</p> <p>Silnie zniekształcona (U2).</p>
		Inwazyjne gatunki obce w podszycie i runie	<p>Utrzymanie oceny FV w obrębie 20% powierzchni siedliska w obszarze, oceny U1 w obrębie około 60% powierzchni oraz oceny U2 w obrębie maksymalnie 20% powierzchni siedliska.</p> <p>Brak obcych gatunków inwazyjnych (FV).</p> <p>Obecne lecz najwyżej jeden gatunek nie bardzo liczny < 2% (U1).</p> <p>Więcej niż jeden gatunek lub jeden jeśli liczny (U2).</p>
		Ekspansywne gatunki rodzime w runie	Utrzymanie oceny FV w obrębie 20% powierzchni siedliska w obszarze, oceny U1 w obrębie

	około 60% powierzchni oraz oceny U2 w obrębie maksymalnie 20% powierzchni siedliska. Brak lub udział sporadyczny (głównie gatunki zielne nitrofilne oraz jeżyny) – FV. Udział podwyższony lecz nie silnie ekspansywne (U1). Silnie ekspansywne (U2).
Struktura pionowa i przestrzenna roślinności	Utrzymanie oceny FV w obrębie 25% powierzchni siedliska w obszarze, oceny U1 w obrębie około 50% powierzchni oraz oceny U2 w obrębie maksymalnie 25% powierzchni siedliska. Struktura zróżnicowana, > 50% pokryte przez zwarty drzewostan, obecne luki i prześwietlenia (FV). Jednolity stary drzewostan lub struktura zróżnicowana ze zwartym starym drzewostanem zajmującym 10-50% powierzchni (U1). Jednolite odnowienia, młodniki lub struktura klasy odnowienia (KO) z udziałem starszych drzew < 10% (U2).
Wiek drzewostanu (obecność starodrzewu)	Utrzymanie oceny FV w obrębie 25% powierzchni siedliska w obszarze, oceny U1 w obrębie około 50% powierzchni oraz oceny U2 w obrębie maksymalnie 25% powierzchni siedliska. Udział drzew starych > 100 lat > 10% (FV). < 10% drzew > 100 lat ale > 50% drzew > 50 lat (U1). < 10% drzew > 100 lat i < 50% drzew > 50 lat (U2).
Naturalne odnowienie drzewostanu	Utrzymanie oceny FV w obrębie 25% powierzchni siedliska w obszarze, oceny U1 w obrębie około 50% powierzchni oraz oceny U2 w obrębie maksymalnie 25% powierzchni siedliska. Obfite, gatunków typowych dla siedliska (FV). Tak, lecz tylko pojedyncze (U1). Brak (U2).
Gatunki obce w drzewostanie	Utrzymanie oceny FV w obrębie 10% powierzchni siedliska w obszarze, oceny U1 w obrębie około 70% powierzchni oraz oceny U2 w obrębie maksymalnie 20% powierzchni siedliska. Udział gatunków obcych geograficznie (m.in.: <i>Quercus rubra</i> , <i>Picea abies</i> , <i>Larix sp.</i> , <i>Aesculus sp.</i> , <i>Robinia pseudoacacia</i> , <i>Pseudotsuga menziesii</i>) nie odnawiających się < 1%

			<p>(FV).</p> <p>Udział 1-10% i nie odnawiające się (U1).</p> <p>Udział > 10% lub spontanicznie odnawiające się (U2).</p>
		Martwe drewno (łącznie zasoby)	<p>Utrzymanie oceny FV w obrębie 20% powierzchni siedliska w obszarze, oceny U1 w obrębie około 20% powierzchni oraz oceny U2 w obrębie maksymalnie 60% powierzchni siedliska.</p> <p>Martwe drewno min. 20m³/ha (FV)</p> <p>10-20m³/ha (U1)</p> <p>< 10m³/ha (U2)</p>
		Martwe drewno wielkowymiarowe	<p>Utrzymanie oceny FV w obrębie 20% powierzchni siedliska w obszarze, oceny U1 w obrębie około 20% powierzchni oraz oceny U2 w obrębie maksymalnie 60% powierzchni siedliska.</p> <p>Minimum 5szt./ha (FV)</p> <p>3-5szt./ha (U1)</p> <p>< 3 szt./ha (U2)</p>
		Mikrosiedliska drzewne (drzewa biocenotyczne)	<p>Utrzymanie oceny FV w obrębie 20% powierzchni siedliska w obszarze, oceny U1 w obrębie około 20% powierzchni oraz oceny U2 w obrębie maksymalnie 60% powierzchni siedliska.</p> <p>Minimum 20szt./ha (FV)</p> <p>10-20szt./ha (U1)</p> <p>< 10 szt./ha (U2)</p>
		Inne zniekształcenia, w tym zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna	<p>Utrzymanie oceny na poziomie FV w obrębie 40% powierzchni siedliska w obszarze, oceny U1 w obrębie około 40% powierzchni oraz oceny U2 w obrębie maksymalnie 20% powierzchni siedliska.</p> <p>Brak (FV).</p> <p>Zniszczenia obecne, w niewielkim stopniu oddziałujące na strukturę fitocenozy (U1).</p> <p>Liczne, istotnie oddziałujące (U2).</p>
15.	9190 Kwaśne dąbrowy (<i>Quercion robori-</i>	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie stabilnej powierzchni siedliska przyrodniczego (min. 60 ha) na poziomie oceny właściwej (FV) z uwzględnieniem naturalnych procesów.

petraeae)

Charakterystyczna kombinacja florystyczna runa	<p>Utrzymanie oceny FV w obrębie 25% powierzchni siedliska w obszarze oraz oceny U1 w obrębie maksymalnie 75% powierzchni.</p> <p>Występowanie typowego spektrum gatunków charakterystycznych/wskaźnikowych runa dla każdego z podtypów siedliska (oraz wariantów troficzno-wilgotnościowych) w obrębie siedliska m.in.: <i>Lonicera periclymenum</i>, <i>Molinia caerulea</i>, <i>Pteridium aquilinum</i>, <i>Luzula pilosa</i>, <i>Maianthemum biforium</i>, <i>Lathyrus montanus</i>, <i>Carex pilulifera</i>, <i>Calamagrostis arundinacea</i>, <i>Vaccinium myrtillus</i>, <i>Deschampsia flexuosa</i>, <i>Melampyrum pratense</i>, <i>Hieracium sabaudum</i>, <i>Hieracium murorum</i>, <i>Hieracium laevigatum</i>, <i>Hieracium lachanalii</i>, <i>Pleurozium schreberi</i>, <i>Pseudoscleropodium purum</i>, <i>Polytrichastrum formosum</i>, <i>Dicranum sp.</i> (ocena FV).</p> <p>Zubożona lub nieznacznie zniekształcona w stosunku do typowej dla siedliska w regionie (U1).</p>
Gatunki dominujące w poszczególnych warstwach fitocenozy	<p>Utrzymanie oceny FV w obrębie 50% powierzchni siedliska w obszarze, oceny U1 w obrębie około 40% powierzchni oraz oceny U2 w obrębie maksymalnie 10% powierzchni siedliska.</p> <p>W każdej warstwie zbiorowiska dominują gatunki właściwe dla siedliska (FV).</p> <p>Dominują gatunki właściwe przy zaburzonych relacjach ilościowych (U1).</p> <p>W jednej lub więcej warstw dominuje gatunek obcy dla naturalnego zbiorowiska (U2).</p>
Udział dębu w drzewostanie	<p>Utrzymanie oceny FV w obrębie 75% powierzchni siedliska w obszarze oraz oceny U1 w obrębie maksymalnie 25% powierzchni siedliska.</p> <p>Udział dębu > 70% (FV)</p> <p>Udział dębu 40-70% (U1)</p>
Udział sosny w drzewostanie	<p>Utrzymanie oceny FV w obrębie 75% powierzchni siedliska w obszarze oraz oceny U1 w obrębie maksymalnie 25% powierzchni siedliska.</p> <p>Udział sosny < 10% (FV)</p> <p>Udział sosny 10-40% (U1)</p>
Gatunki obce ekologicznie w drzewostanie	<p>Utrzymanie oceny FV w obrębie 25% powierzchni siedliska w obszarze, oceny U1 w obrębie około 50% powierzchni oraz oceny U2 w obrębie maksymalnie 25% powierzchni.</p> <p>< 10% gatunków obcych ekologicznie w drzewostanie (FV).</p>

	<p>10-50% gatunków obcych ekologicznie (U1).</p> <p>> 50% gatunków obcych ekologicznie (U2).</p>
Gatunki obce geograficznie w drzewostanie	<p>Utrzymanie oceny FV w obrębie 20% powierzchni siedliska w obszarze, oceny U1 w obrębie około 50% powierzchni oraz oceny U2 w obrębie maksymalnie 25% powierzchni.</p> <p>< 1% gatunków obcych geograficznie w drzewostanie i nie odnawiających się (FV).</p> <p>< 10% gatunków obcych geograficznie w drzewostanie i nie odnawiające się (U1).</p> <p>> 10% gatunków obcych lub spontanicznie odnawiających się, niezależnie od udziału (U2).</p>
Martwe drewno (łącznie zasoby)	<p>Utrzymanie oceny FV w obrębie 20% powierzchni siedliska w obszarze, oceny U1 w obrębie około 20% powierzchni oraz oceny U2 w obrębie maksymalnie 60% powierzchni siedliska.</p> <p>Martwe drewno min. 20m³/ha (FV)</p> <p>10-20m³/ha (U1)</p> <p>< 10m³/ha (U2)</p>
Martwe drewno leżące lub stojące >3 m i >50 (30) cm grubości	<p>Utrzymanie oceny FV w obrębie 20% powierzchni siedliska w obszarze, oceny U1 w obrębie około 20% powierzchni oraz oceny U2 w obrębie maksymalnie 60% powierzchni siedliska.</p> <p>Minimum 5szt./ha (FV)</p> <p>3-5szt./ha (U1)</p> <p>< 3 szt./ha (U2)</p>
Wiek drzewostanu (obecność starodrzewu)	<p>Utrzymanie oceny FV w obrębie 40% powierzchni siedliska w obszarze, oceny U1 w obrębie około 50% powierzchni oraz oceny U2 w obrębie maksymalnie 10% powierzchni siedliska.</p> <p>Udział drzew starych > 100 lat >10% (FV).</p> <p>< 10% drzew > 100 lat ale > 50% drzew > 50 lat (U1).</p> <p>< 10% drzew > 100 lat i < 50% drzew > 50 lat (U2).</p>
Naturalne odnowienia dębu	<p>Utrzymanie oceny FV w obrębie 25% powierzchni siedliska w obszarze, oceny U1 w obrębie około 50% powierzchni oraz oceny U2 w obrębie maksymalnie 25% powierzchni siedliska.</p> <p>Liczniesze niż pojedyncze (FV).</p>

	<p>Pojedyncze (U1).</p> <p>Brak (U2).</p>
Struktura pionowa i przestrzenna drzewostanu	<p>Utrzymanie oceny FV w obrębie 25% powierzchni siedliska w obszarze, oceny U1 w obrębie około 50% powierzchni oraz oceny U2 w obrębie maksymalnie 25% powierzchni siedliska.</p> <p>Struktura zróżnicowana, > 50% pokryte przez zwarty drzewostan, obecne luki i prześwietlenia (FV).</p> <p>Jednolity stary drzewostan lub struktura zróżnicowana ze zwartym starym drzewostanem zajmującym 10-50% powierzchni (U1).</p> <p>Jednolite odnowienia, młodniki lub struktura klasy odnowienia (KO) z udziałem starszych drzew < 10% (U2).</p>
Ekspansywne gatunki obce w podszycie i runie	<p>Utrzymanie oceny FV w obrębie 50% powierzchni siedliska w obszarze, oceny U1 w obrębie około 40% powierzchni oraz oceny U2 w obrębie maksymalnie 10% powierzchni siedliska.</p> <p>Brak obcych gatunków inwazyjnych (FV).</p> <p>Obecne lecz najwyżej jeden gatunek nie bardzo liczny (U1).</p> <p>Więcej niż jeden gatunek lub jeden jeśli liczny (U2).</p>
Ekspansywne gatunki rodzime (apofity) w runie (nitrofilne, okrajkowe, porębowe, w tym trzcinnik piaskowy i jeżyny)	<p>Utrzymanie oceny FV w obrębie 50% powierzchni siedliska w obszarze, oceny U1 w obrębie około 40% powierzchni oraz oceny U2 w obrębie maksymalnie 10% powierzchni siedliska.</p> <p>Brak lub udział sporadyczny (głównie gatunki zielne nitrofilne oraz jeżyny) – FV.</p> <p>Udział podwyższony lecz nie silnie ekspansywne (U1).</p> <p>Silnie ekspansywne (U2).</p>
Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna	<p>Utrzymanie oceny na poziomie FV w obrębie 40% powierzchni siedliska w obszarze, oceny U1 w obrębie około 40% powierzchni oraz oceny U2 w obrębie maksymalnie 20% powierzchni siedliska.</p> <p>Brak znaczących śladów zniszczenia runa (FV).</p> <p>Pojedyncze ślady (U1).</p> <p>Liczne, istotnie oddziałujące (U2).</p>
Inne zniekształcenia (zaśmiecanie,	Utrzymanie oceny na poziomie FV w obrębie 90% powierzchni siedliska w obszarze oraz

		wydeptywanie, rozjeżdżanie)	<p>oceny U1 w obrębie maksymalnie 10% powierzchni siedliska.</p> <p>Brak zniekształceń (FV).</p> <p>Występują, lecz mało znaczące (U1).</p>
16.	91E0* Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i> , olsy żródliskowe)	Powierzchnia siedliska	<p>Utrzymanie stabilnej powierzchni siedliska przyrodniczego (min. 680 ha) na poziomie oceny właściwej (FV) z uwzględnieniem naturalnych procesów.</p> <p><i>Powierzchnia siedliska zostanie skorygowana, aktualnie w uzupełnieniu stanu wiedzy.</i></p>
		Gatunki charakterystyczne	<p>Utrzymanie oceny FV w obrębie 50% powierzchni siedliska w obszarze oraz oceny U1 w obrębie maksymalnie 50% powierzchni siedliska.</p> <p>Kombinacja florystyczna typowa dla różnych podtypów łęgów (FV).</p> <p>Kombinacja florystyczna zubożona lecz oparta na gatunkach typowych (U1).</p> <p>Do głównych gatunków wskaźnikowych dla różnych podtypów 91E0 w obszarze należy zaliczyć rodzime gatunki, m.in.: <i>Alnus glutinosa</i>, <i>Salix sp.</i>, <i>Populus sp.</i>, <i>Fraxinus excelsior</i>, <i>Corylus avellana</i>, <i>Circaea lutetiana</i>, <i>Circaea alpina</i>, <i>Festuca gigantea</i>, <i>Carex remota</i>, <i>Galeobdolon luteum</i>, <i>Urtica dioica</i>, <i>Padus avium</i>, <i>Impatiens noli-tangere</i>, <i>Cardamine amara</i>, <i>Chrysosplenium alternifolium</i>, <i>Stellaria nemorum</i>, <i>Athyrium filix-femina</i>, <i>Mercurialis perennis</i>, <i>Plagiomnium undulatum</i>, <i>Brachythecium rivulare</i>, <i>Phalaris arundinacea</i>, <i>Calystegia sepium</i>, <i>Lysymachia vulgaris</i>, <i>Rubus caesius</i>, <i>Symphytum officinale</i>, <i>Carex acutiformis</i>.</p>
		Gatunki dominujące	<p>Utrzymanie oceny FV w obrębie 50% powierzchni siedliska w obszarze oraz oceny U1 w obrębie maksymalnie 50% powierzchni siedliska.</p> <p>We wszystkich warstwach dominują gatunki typowe (FV).</p> <p>We wszystkich warstwach dominują gatunki typowe przy czym zaburzone są relacje ilościowe (U1).</p>
		Gatunki obce geograficzne w drzewostanie	<p>Utrzymanie oceny FV w obrębie 90% powierzchni siedliska w obszarze oraz oceny U1 w obrębie maksymalnie 10% powierzchni siedliska.</p> <p>Płaty siedliska bez gatunków obcych geograficznie (<1%) - FV.</p> <p>Gatunki obce w udziale < 10% i nie odnawiające się (U1).</p>
		Inwazyjne gatunki obce w podszycie i	Utrzymanie ocen FV na 50% powierzchni siedliska w obszarze oraz oceny U1 wskaźnika w

runie	<p>obrębnie maksymalnie 50% powierzchni siedliska w obszarze.</p> <p>Obecny najwyżej 1 gatunek (np. <i>Impatiens parviflora</i>, <i>I. glandulifera</i>), lecz sporadyczny lub nieliczny (FV).</p> <p>Więcej niż 1 gatunek (nielicznie), lub 1 jeśli liczny (U1).</p>
Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	<p>Utrzymanie ocen FV na 50% powierzchni siedliska w obszarze, oceny U1 wskaźnika w obrębnie około 25% powierzchni siedliska oraz oceny U2 w obrębnie maksymalnie 25% powierzchni siedliska.</p> <p>Występują gatunki niepożądane lecz nieliczne i nie wykazują tendencji do ekspansji (np. <i>Urtica dioica</i>, <i>Deschampsia caespitosa</i>.) - FV.</p> <p>Liczne ale nie ograniczają różnorodności runa (U1).</p> <p>Gatunek/ki ekspansywne/e dominuje/ą fałajnie (U2).</p>
Martwe drewno (łącznie zasoby)	<p>Utrzymanie ocen FV na 25% powierzchni siedliska w obszarze, oceny U1 wskaźnika w obrębnie około 50% powierzchni siedliska oraz oceny U2 w obrębnie maksymalnie 25% powierzchni siedliska.</p> <p>Ocena FV - >20m³/ha.</p> <p>Ocena U1 - 10-20m³/ha</p> <p>Ocena U2 - < 10 m³/ha</p>
Martwe drewno leżące lub stojące > 3 m długości i >50(30)cm grubości	<p>Utrzymanie ocen FV na 25% powierzchni siedliska w obszarze, oceny U1 wskaźnika w obrębnie około 50% powierzchni siedliska oraz oceny U2 w obrębnie maksymalnie 25% powierzchni siedliska.</p> <p>Ocena FV - >5 szt./ha.</p> <p>Ocena U1 – 3-5 szt./ha</p> <p>Ocena U2 - < 3 szt./ha</p>
Naturalność koryta rzecznoę (stosować tylko, jeżeli występowanie łęę jest związane z ciekim)	<p>Utrzymanie ocen FV na 25% powierzchni siedliska w obszarze, oceny U1 wskaźnika w obrębnie około 50% powierzchni siedliska oraz oceny U2 w obrębnie maksymalnie 25% powierzchni siedliska.</p> <p>Brak śladów regulacji lub ciek całkowicie zdenaturalizowany (FV).</p>

	<p>Regulacja wykonana metodami „miękkimi” z zachowaniem cech hydromorfologicznych cieku (U1).</p> <p>Ciek całkowicie uregulowany (U2).</p>
Reżim wodny (w tym rytm zalewów, jeśli występują)	<p>Utrzymanie ocen FV na 25% powierzchni siedliska w obszarze, oceny U1 wskaźnika w obrębie około 50% powierzchni siedliska oraz oceny U2 w obrębie maksymalnie 25% powierzchni siedliska.</p> <p>Przewodnienie podłoża właściwe dla łągów, nie zawsze związane z zalewami rzecznyymi (FV).</p> <p>Przewodnienie podłoża nieznacznie obniżone (U1).</p> <p>Silne przesuszenie (U2).</p>
Wiek drzewostanu	<p>Utrzymanie ocen FV na 10% powierzchni siedliska w obszarze, oceny U1 wskaźnika w obrębie około 70% powierzchni siedliska oraz oceny U2 w obrębie maksymalnie 20% powierzchni siedliska.</p> <p>> 20% udział drzew starszych niż 100 lat (FV).</p> <p>< 20% udziału drzew starszych niż 100 lat, ale > 50% udziału drzew starszych niż 50 lat (U1).</p> <p><20% udział drzew starszych niż 100 lat i <50% udział drzew starszych niż 50 lat (U2).</p>
Pionowa struktura roślinności	<p>Utrzymanie ocen FV na 25% powierzchni siedliska w obszarze, oceny U1 wskaźnika w obrębie około 50% powierzchni siedliska oraz oceny U2 w obrębie maksymalnie 25% powierzchni siedliska.</p> <p>Struktura naturalna, zróżnicowana, obecne luki, drzewostan wielogeneracyjny (FV).</p> <p>Antropogenicznie zmieniona, lecz zróżnicowana (U1).</p> <p>Struktura antropogenicznie ujednolicona (U2).</p>
Naturalne odnowienie drzewostanu	<p>Utrzymanie oceny FV w obrębie 25% powierzchni siedliska w obszarze oraz oceny U1 w obrębie maksymalnie 75% powierzchni siedliska.</p> <p>Odnowienie naturalne występuje obficie, w obrębie dogodnych mikrosiedlisk (FV).</p> <p>Występuje, ale nielicznie (U1).</p>

		Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna	<p>Utrzymanie oceny FV w obrębie 75% powierzchni siedliska w obszarze oraz oceny U1 w obrębie maksymalnie 25% powierzchni siedliska.</p> <p>Brak znaczących śladów zniszczenia runa (FV).</p> <p>Nieliczne ślady, poniżej 1% powierzchni terenu (U1).</p>
		Inne zniekształcenia	<p>Utrzymanie oceny FV w obrębie 90% powierzchni siedliska w obszarze oraz oceny U1 w obrębie maksymalnie 10% powierzchni siedliska.</p> <p>Brak zniekształceń (FV).</p> <p>Występują, lecz mało znaczące (U1).</p>
17.	91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>)	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie stabilnej powierzchni siedliska przyrodniczego (min. 14 ha) na poziomie oceny właściwej (FV) z uwzględnieniem naturalnych procesów.
		Charakterystyczna kombinacja florystyczna runa	<p>Utrzymanie ocen FV na 25% powierzchni siedliska w obszarze, oceny U1 wskaźnika w obrębie około 50% powierzchni siedliska oraz oceny U2 w obrębie maksymalnie 25% powierzchni siedliska.</p> <p>Typowa kombinacja florystyczna z uwzględnieniem specyfiki regionalnej (FV).</p> <p>Kombinacja florystyczna zubożona w stosunku do typowej dla siedliska przyrodniczego w regionie (U1).</p> <p>Kombinacja florystyczna kadłubowa (U2).</p> <p>Do głównych gatunków wskaźnikowych runa dla 91F0 w obszarze należy zaliczyć m.in.: <i>Circaea lutetiana</i>, <i>Carex remota</i>, <i>Galeobdolon luteum</i>, <i>Urtica dioica</i>, <i>Padus avium</i>, <i>Impatiens noli-tangere</i>, <i>Festuca gigantea</i>, <i>Aegopodium podagraria</i>, <i>Ficaria verna</i>, <i>Athyrium filix-femina</i>, <i>Paris quadrifolia</i>, <i>Stachys sylvatica</i>, <i>Festuca gigantea</i>, <i>Alliaria petiolata</i>, <i>Mercurialis perennis</i>, <i>Chrysosplenium alternifolium</i>.</p>
		Gatunki dominujące w poszczególnych warstwach fitocenozy	<p>Utrzymanie ocen FV na 25% powierzchni siedliska w obszarze, oceny U1 wskaźnika w obrębie około 50% powierzchni siedliska oraz oceny U2 w obrębie maksymalnie 25% powierzchni siedliska.</p> <p>We wszystkich warstwach dominują gatunki typowe dla siedliska w regionie w naturalnych stosunkach ilościowych (FV).</p> <p>We wszystkich warstwach dominują gatunki typowe dla siedliska, przy czym ich relacje</p>

	<p>ilościowe są zaburzone (U1).</p> <p>W jednej lub więcej warstw dominuje gatunek obcy dla naturalnego zbiorowiska roślinnego (U2).</p>
Liczba gatunków z grupy „wiaz, dąb, jesion” występujących w drzewostanie	<p>Utrzymanie ocen FV na 25% powierzchni siedliska w obszarze, oceny U1 wskaźnika w obrębie około 50% powierzchni siedliska oraz oceny U2 w obrębie maksymalnie 25% powierzchni siedliska.</p> <p>W drzewostanie występuje > 3 gatunków z grupy „wiaz, dąb, jesion” (FV).</p> <p>W drzewostanie występują 2 gatunki z grupy „wiaz, dąb, jesion” (U1).</p> <p>W drzewostanie występuje jeden gatunek z tej grupy (U2).</p>
Różnorodność gatunkowa warstwy krzewów	<p>Utrzymanie ocen FV na 25% powierzchni siedliska w obszarze, oceny U1 wskaźnika w obrębie około 50% powierzchni siedliska oraz oceny U2 w obrębie maksymalnie 25% powierzchni siedliska.</p> <p>W warstwie krzewów występują co najmniej 4 gatunki rodzime typowe dla siedliska (FV).</p> <p>W warstwie krzewów występują 2-3 gatunki (U1).</p> <p>W warstwie krzewów występuje 1 gatunek lub nie występuje żaden (U2).</p>
Gatunki obce ekologicznie w drzewostanie	<p>Utrzymanie oceny FV w obrębie 50% powierzchni siedliska w obszarze oraz oceny U1 w obrębie maksymalnie 50% powierzchni siedliska.</p> <p>W drzewostanie występuje < 10% gatunków obcych ekologicznie (FV).</p> <p>W drzewostanie występuje 10-50% gatunków obcych ekologicznie (U1).</p>
Gatunki obce geograficznie w drzewostanie	<p>Utrzymanie ocen FV na 40% powierzchni siedliska w obszarze, oceny U1 wskaźnika w obrębie około 50% powierzchni siedliska oraz oceny U2 w obrębie maksymalnie 10% powierzchni siedliska.</p> <p>W drzewostanie występuje < 1% gatunków obcych geograficznie, które nie odnawiają się (FV).</p> <p><10% i nie odnawiające się (U1).</p> <p>>10% lub spontanicznie odnawiające się (U2).</p>
Martwe drewno (łączne zasoby)	<p>Utrzymanie ocen FV na 25% powierzchni siedliska w obszarze, oceny U1 wskaźnika w</p>

	<p>obrębnie około 50% powierzchni siedliska oraz oceny U2 w obrębnie maksymalnie 25% powierzchni siedliska.</p> <p>Ocena FV - >20m³/ha</p> <p>Ocena U1 - 10-20m³/ha</p> <p>Ocena U2 - < 10 m³/ha</p>
Martwe drewno leżące >3 m długości i >50 cm grubości	<p>Utrzymanie ocen FV na 25% powierzchni siedliska w obszarze, oceny U1 wskaźnika w obrębnie około 50% powierzchni siedliska oraz oceny U2 w obrębnie maksymalnie 25% powierzchni siedliska.</p> <p>Ocena FV - >5 szt./ha</p> <p>Ocena U1 – 3-5 szt./ha</p> <p>Ocena U2 - < 3 szt./ha</p>
Wiek drzewostanu (obecność starodrzewu)	<p>Utrzymanie oceny FV w obrębnie 50% powierzchni siedliska w obszarze oraz oceny U1 w obrębnie maksymalnie 50% powierzchni siedliska.</p> <p>> 20% udział drzew starszych niż 100 lat (FV).</p> <p>< 20% udziału drzew starszych niż 100 lat, ale > 50% udziału drzew starszych niż 50 lat (U1).</p>
Naturalne odnowienie drzewostanu	<p>Utrzymanie oceny FV w obrębnie 50% powierzchni siedliska w obszarze oraz oceny U1 w obrębnie maksymalnie 50% powierzchni siedliska.</p> <p>Odnowienie naturalne występuje obficie, w obrębnie dogodnych mikrosiedlisk (FV).</p> <p>Występuje, ale nielicznie (U1).</p>
Struktura pionowa i przestrzenna drzewostanu	<p>Utrzymanie oceny FV w obrębnie 50% powierzchni siedliska w obszarze oraz oceny U1 w obrębnie maksymalnie 50% powierzchni siedliska.</p> <p>Struktura naturalna, zróżnicowana, obecne luki, drzewostan wielogeneracyjny (FV).</p> <p>Antropogenicznie zmieniona, lecz zróżnicowana (U1).</p>
Przejawy procesu grądowania	<p>Utrzymanie ocen FV na 25% powierzchni siedliska w obszarze, oceny U1 wskaźnika w obrębnie około 50% powierzchni siedliska oraz oceny U2 w obrębnie maksymalnie 25%</p>

		<p>powierzchni siedliska.</p> <p>Brak lub nieznaczne (FV).</p> <p>Wyraźne (U1).</p> <p>Silnie zaawansowane (U2).</p>
	Ekspansywne gatunki obce w podszybie i runie	<p>Utrzymanie ocen FV na 50% powierzchni siedliska w obszarze oraz oceny U1 wskaźnika w obrębie maksymalnie 50% powierzchni siedliska w obszarze.</p> <p>Obecny najwyżej 1 gatunek (np. <i>Impatiens parviflora</i>, <i>I. glandulifera</i>), lecz sporadyczny lub nieliczny (FV).</p> <p>Więcej niż 1 gatunek (nielicznie), lub 1 jeśli liczny (U1).</p>
	Ekspansywne gatunki rodzime (apofity) w runie	<p>Utrzymanie ocen FV na 25% powierzchni siedliska w obszarze, oceny U1 wskaźnika w obrębie około 50% powierzchni siedliska oraz oceny U2 w obrębie maksymalnie 25% powierzchni siedliska.</p> <p>Występują gatunki niepożądane lecz nieliczne i nie wykazują tendencji do ekspansji (np. <i>Urtica dioica</i>, <i>Deschampsia caespitosa</i>) - FV.</p> <p>Liczne ale nie ograniczają różnorodności runa (U1).</p> <p>Silnie ekspansywne (U2).</p>
	Stosunki wodno-wilgotnościowe	<p>Utrzymanie ocen FV na 25% powierzchni siedliska w obszarze, oceny U1 wskaźnika w obrębie około 50% powierzchni siedliska oraz oceny U2 w obrębie maksymalnie 25% powierzchni siedliska.</p> <p>Występują naturalne warunki wilgotnościowe bez wyraźnych oznak przesuszenia czy zabagnienia (FV).</p> <p>Uwilgotnienie nieznacznie odbiegające od stanu pożądanego dla siedliska (U1).</p> <p>Silne trwałe przesuszenie lub zabagnienie (U2).</p>
	Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna	<p>Utrzymanie oceny FV w obrębie 75% powierzchni siedliska w obszarze oraz oceny U1 w obrębie maksymalnie 25% powierzchni siedliska.</p> <p>Brak znaczących śladów zniszczenia runa (FV).</p> <p>Nieliczne ślady, poniżej 1% powierzchni terenu (U1).</p>

		Inne zniekształcenia (np. rozjeżdżanie, wydeptywanie, zaśmiecenie).	Utrzymanie oceny FV w obrębie 90% powierzchni siedliska w obszarze oraz oceny U1 w obrębie maksymalnie 10% powierzchni siedliska. Brak zniekształceń (FV). Występują, lecz mało znaczące (U1).
18.	1614 Selery błotne <i>Apium repens</i>	Ogólna liczba ramet	Utrzymanie stabilnej populacji liczącej 100000 – 1000000 ramet na poziomie oceny właściwej (FV) z uwzględnieniem naturalnych procesów oraz dużej dynamiki rozprzestrzeniania się gatunku w różnych latach.
		Liczba ramet pędowych (kwiatowych)	Utrzymanie na poziomie oceny właściwej tj. > 1000 ramet kwitnących (FV).
		Obecność siewek	Utrzymanie na poziomie oceny niezadowalającej - siewki obecne ale nieliczne (U1).
		Stan zdrowotny	Utrzymanie bardzo dobrego stanu zdrowotnego – brak oznak osłabienia (FV).
		Powierzchnia potencjalnego siedliska	Nie ulega zmniejszeniu (FV). Powierzchnia siedliska potencjalnego wynosi co najmniej 1 ha.
		Powierzchnia zajmowanego siedliska	Utrzymanie oceny FV – powierzchnia nie ulega zmniejszeniu. Powierzchnia siedliska zajętego wynosi co najmniej 0,1 ha.
		Fragmentacja siedliska	Utrzymanie oceny U1 (mimo znacznego, zwartego arealu potencjalnego siedliska płyty zajmowanego siedliska izolowane).
		Stopień zarośnięcia przez zielną roślinność szuwarową i ziołoroślową	Utrzymanie stanu FV (brak) w obrębie 75% płątów występowania gatunku oraz stanu U2 (> 10% pokrycia) w obrębie maksymalnie 25% płątów.
		Gatunki ekspansywne	Utrzymanie stanu FV (brak zarośnięcia) w obrębie 75% płątów występowania gatunku oraz stanu U1 (występują nielicznie) w obrębie maksymalnie 25% płątów.
		Wysokość runi	Utrzymanie stanu FV (< 20cm) w obrębie 75% płątów występowania gatunku oraz stanu U2 (>40cm) w obrębie maksymalnie 25% płątów.
		Zwarcie runi (bez selerów)	Utrzymanie zwarcia runi na poziomie oceny właściwej tj. < 50% (FV).
		Zwarcie drzew i krzewów	Utrzymanie stanu FV (brak zarośnięcia) w obrębie 75% płątów występowania gatunku oraz stanu U1 (słabe zwarcie) w obrębie maksymalnie 25% płątów.
		Uwodnienie terenu	Utrzymanie stanu FV (podłoże wilgotne bez znaczących wahań) w obrębie 25% płątów występowania gatunku oraz stanu U1 (warunki zmienne, okresowo przesuszające lub zbyt uwilgocone).
		Gatunki obce, inwazyjne (lub potencjalnie inwazyjne)	Utrzymanie stanu FV (brak gatunków inwazyjnych).
19.	1130 Boleń <i>Aspius aspius</i>		Nie określa się. Gatunek nie występuje w obszarze. Wniosek o zmianę SDF w trakcie procedowania.
20.	1188 Kumak nizinny	Populacja	Utrzymanie populacji gatunku w obszarze w liczbie co najmniej 500 osobników na co najmniej 15 potwierdzonych stanowiskach z uwzględnieniem naturalnych procesów. Ocena

	<i>Bombina bombina</i>		FV. Utrzymanie siedliska w stanie niezadowalającym U1 w obrębie maksymalnie 75% stanowisk oraz w stanie właściwym (FV) w obrębie 25% stanowisk z uwzględnieniem naturalnych procesów. Ocena parametru siedliska jako liczbowa suma ocen poszczególnych wskaźników (0, 0,5, 1) stanu siedliska (udziału szuwarów, wysokości szuwarów, udziału roślinności zanurzonej i pływającej, nachylenia brzegów, zacienienia, obecności płycizn, obecności ryb, obecności barier, zabudowy, dróg, obecności innych zbiorników w promieniu 500 m): 9,5-11 pkt (FV) 6-9,5 pkt (U1).
21.	1088 Kozioróg dębosz <i>Cerambyx cerdo</i>		Nie określa się. Gatunek nie występuje w obszarze. Wniosek o zmianę SDF w trakcie procedowania.
22.	1149 Koza <i>Cobitis taenia</i>	Stan populacji	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny niezadowalającej U1 (względna liczebność os./m ² 0,005-0,01). Utrzymanie populacji na poziomie co najmniej 500 osobników z uwzględnieniem naturalnych procesów.
		Stan siedliska	Utrzymanie EFI+ na poziomie stanu niezadowalającego (U1) z uwzględnieniem naturalnych procesów. Utrzymanie wartości wskaźnika jakości hydromorfologicznej rzek na poziomie U1. Utrzymanie charakteru osadów w strefie brzegowej jezior w obszarze na poziomie U1.
23.	1903 Lipiennik loesela <i>Liparis loeselii</i>	Stan populacji i siedliska	Gatunek aktualnie nie potwierdzony w obszarze. Wymaga dalszego monitoringu (ocena XX). Utrzymanie co najmniej 4 potencjalnych stanowisk gatunku w obszarze (w rejonie miejscowości Wierzbno) o powierzchni łącznej co najmniej 1 ha z uwzględnieniem naturalnych procesów. Potencjalnym stanowiskiem gatunku w obszarze są nakredowe zbiorowiska łąkowo-mechowiskowo-szuwarowe, o znacznym udziale w runi trzęślicy oraz marzycy czarniawej (reprezentujące siedlisko 7210 lub 6410) a także gatunków ze związku <i>Caricion davallianae</i> , stale uwilgocone (woda zazwyczaj przy powierzchni gruntu), optymalnie z luźnym zwarcim runi < 70%, niezakrzewione, optymalnie z dobrze wykształconą warstwą mszystą > 20%.
24.	1145 Piskorz <i>Misgurnus fossilis</i>	Stan populacji	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny niezadowalającej U1 (względna liczebność os./m ² 0,005-0,01). Utrzymanie populacji na poziomie co najmniej 100 osobników z uwzględnieniem naturalnych procesów.
		Stan siedliska	Utrzymanie EFI+ na poziomie stanu niezadowalającego (U1) z uwzględnieniem naturalnych procesów. Utrzymanie wartości wskaźnika jakości hydromorfologicznej na poziomie U1.
25.	5339 Różanka	Stan populacji	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny niezadowalającej U1 (względna liczebność os./m ² 0,005-0,01). Utrzymanie populacji na poziomie co najmniej 100 osobników z

	<i>Rhodeus amarus</i>		uwzględnieniem naturalnych procesów.
		Stan siedliska	Utrzymanie EFI+ na poziomie stanu niezadawalającego (U1) z uwzględnieniem naturalnych procesów. Utrzymanie wartości wskaźnika jakości hydromorfologicznej na poziomie U1.